

Waarom halen zo weinig 60-64 jarigen een grieprik?

Marianne Heins, Mariette Hooiveld, Anne Brabers en Joke Korevaar

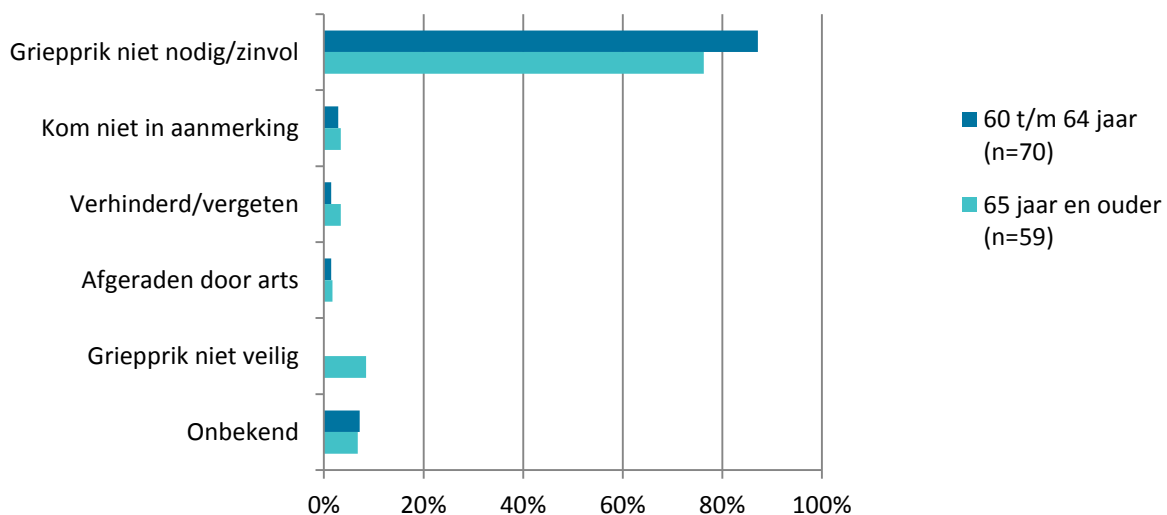
Griep (influenza) is meestal is een relatief onschuldige ziekte, maar voor ouderen of mensen met een kwetsbare gezondheid kan griep ernstige gevolgen hebben. In Nederland krijgen mensen van 60 jaar of ouder en mensen met bepaalde aandoeningen, zoals COPD en diabetes, daarom elk jaar een uitnodiging van hun huisarts voor de grieprik.

De vaccinatiegraad onder de 60-64 jarigen (35%) is veel lager dan bij mensen van 65 jaar of ouder (60%)¹. We hebben onderzocht waarom. Hiervoor is gebruik gemaakt van gegevens van het Consumentenpanel Gezondheidszorg van het Nivel.

Grieprik voornamelijk via huisarts

Naast de huisartsen bieden ook sommige werkgevers de grieprik aan. Aangezien het aantal mensen boven 60 jaar dat werkt de laatste jaren is toegenomen zou een deel van de mensen tussen de 60 en 65 jaar de grieprik bij hun werkgever kunnen halen. Deze vaccinaties worden niet meegenomen in de huisartsendata van de Monitor Vaccinatiegraad Programma Grieppreventie van het Nivel, en daardoor zou de vaccinatiegraad daar een onderschatting kunnen zijn. Dit blijkt niet het geval, want maar 2% van de 125 ondervraagde mensen van 60 t/m 64 jaar haalde de griepvaccinatie op het werk.

Figuur 1 Belangrijkste reden voor mensen van 60 jaar en ouder om geen grieprik te halen.

¹ M. Heins, M. Hooiveld, J. Korevaar. Monitor Vaccinatiegraad Programma Grieppreventie 2018. Utrecht: Nivel, 2019

Grieprik als niet nodig beschouwd

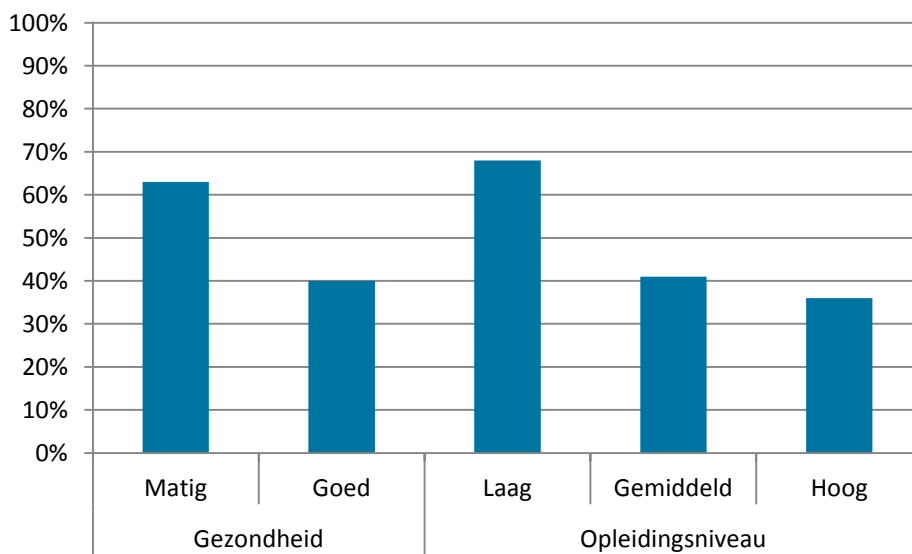
In de groep van 70 60-64 jarigen die aangaf dat zij zich niet hadden laten vaccineren was de belangrijkste reden daarvoor dat mensen de grieprik niet nodig of zinvol vonden (88%). Een klein deel dacht (ten onrechte) niet in aanmerking te komen voor de grieprik (2%), was verhinderd of was het vergeten (2%) of het werd door de specialist afgeraden (2%). Angst dat de griepvaccinatie niet veilig is of uit principe niet willen laten vaccineren werden niet als reden genoemd.

Ook bij de groep van 65 jaar en ouder die zich niet heeft laten vaccineren (n = 59) was de belangrijkste reden dat zij de grieprik niet nodig/zinvol vonden. Ook waren er een paar deelnemers die de grieprik niet veilig vonden.

Aantal grieprikken bij goede gezondheid laag

Mensen van 60-64 jaar met een goede ervaren gezondheid of met een hoog opleidingsniveau waren minder vaak gevaccineerd dan mensen met een matige gezondheid of laag opleidingsniveau (statistisch significant verschil, $p=0,04$). Het percentage dat aangaf dat zij zich hadden laten vaccineren verschilde niet wat betreft geslacht, burgerlijke staat of etniciteit.

Figuur 2 Verschillen bij 60-64 jarigen in het halen van de grieprik naar gezondheid en opleidingsniveau (n=125).

Grieprik bij gezonde oudere volwassenen

Uit dit onderzoek blijkt dat vooral gezonde en hoogopgeleide 60-64 jarigen de grieprik niet halen. De belangrijkste reden hiervoor is dat zij de grieprik niet nodig of zinvol vinden. Uit onderzoek is echter gebleken dat griep ook bij gezonde mensen op jongere leeftijd kan leiden tot meer huisartsbezoeken, ziekenhuisopnames en sterfte. Dit is met name het geval voor de groep van 60 tot 65 jaar. Dit was in 2007 voor de Gezondheidsraad ook de reden om deze leeftijdsgroep in 2007 op te nemen in de doelgroep voor griepvaccinatie. Op dit moment onderzoekt de Gezondheidsraad op basis van de huidige wetenschappelijke inzichten de wenselijkheid om de leeftijdsgrens van 60 jaar te blijven hanteren (Adviesaanvraag Influenza, 2018).

Het onderzoek

De cijfers in deze factsheet zijn gebaseerd op gegevens van het Consumentenpanel Gezondheidszorg van het Nivel. Het Consumentenpanel Gezondheidszorg bestaat uit 12.000 personen van 18 jaar of ouder. Aan deze personen wordt aan de hand van schriftelijke of online vragenlijsten, via interviews of focusgroepen gevraagd hoe zij denken over de gezondheidszorg en wat hun ervaringen zijn met die zorg. Van de 1.500 mensen die eind 2018 een uitnodiging hebben gehad voor deze vragenlijst hebben 645 mensen (43%) de vragenlijst ingevuld. Hieronder waren 125 mensen van 60-64 jaar en 212 van 65 jaar en ouder.

Meer weten

U vindt deze publicatie en alle andere Nivel-publicaties op www.nivel.nl/publicaties.

Meer informatie over het Consumentenpanel: ga naar www.nivel.nl/consumentenpanel of e-mail naar consumentenpanel@nivel.nl. Ook kunt u de volgende publicatie downloaden: Consumentenpanel Gezondheidszorg: basisrapport met informatie over het panel (2015).

Voor meer informatie over de [Monitor Griepvaccinatie](#), zie: M. Heins, M. Hooiveld, J. Korevaar. Monitor Vaccinatiegraad Nationaal Programma Grieppreventie 2018. Nivel, Utrecht, 2019.

Titelgegevens van deze publicatie

De gegevens uit deze publicatie mogen met de volgende bronvermelding worden gebruikt: M. Heins, M. Hooiveld, A. Brabers, J. Korevaar. Waarom halen zo weinig 60-64 jarigen een griepprik? Utrecht: Nivel, 2019.
